

Zwolle, 13 april 2018

Datum bijeenkomst: 9 april 2018
Onderwerp: Serious game o.l.v. Roel Valkman - Groep 1
Van: Jessica Stoker

Aanwezig: Mirjam Groot Zwaaffink-Punt (provincie Overijssel), Bert Bijkerk (WDODelta), Pieter Jelle Damsté (WV), Tom Grobbe (WV), Bart Visser (gemeente Ommen), Bert Rozendaal (gemeente Dalfsen), Elke Kunen (SBB), Willem Seine (NMO), Roel Valkman (Twynstra Gudde), Janneke de Graaf (Hydrologic) en Jessica Stoker (WDODelta), Aletta Lüchtenborg

Status: Concept

Ronde 1 – de maatregelen

Algemeen

Klassieke dijkversterking wordt gemist. Dijkversterking komt er sowieso alleen mogelijk in mindere mate. De serious game gaat over alternatieven voor dijkversterking, watersysteemmaatregelen.

Afweging: De haalbaarheid wordt o.a. bepaald door de hoeveelheid stakeholders waarmee je te maken hebt om maatregelen te kunnen realiseren.

Type 1: Overstroombare kering

Bij Dalfsen de enige plek waar een overstroombare kering haalbaar is? Waarom daar? Logische plek omdat de dijk aan de noordkant een lagere norm heeft en het beoogde gebied relatief weinig schade oploopt door water (agrarisch gebied).

Elke Kunen:

Watersysteemmaatregelen benedenstreams zal veel goodwill opleveren bij gemeenten bovenstreams.

Pieter Jelle Damsté:
Normering hanteren?

Type 2: Rivierverruiming

Rivierverruiming

Rivierverruiming vs visie op de Vecht (ruimte voor de Vecht):

Winterbed afgraven brengt hoge kosten met zich mee. Druist in tegen de visie om een halfnatuurlijke laagland rivier na te streven. Staat dit haaks op KRW en Natura2000 doelstellingen?

Hydraulische knelpunten

Oplossen hydraulische knelpunten.

Bert Rozendaal:

Opheffen hydraulisch knelpunt brug Dalfsen. Sluit aan bij centrumvisie Dalfsen om de brug aan te pakken, meekoppelkans.

Type 3: Overloop Vechtdal

Natuurlijke laagtes die nu niet kunnen worden benut, slimmer en efficiënter benutten. Maatregel ligt gevoelig. Weinig draagvlak, schade landbouw en tegenstrijdig met eerder aangelegde regionale keringen. Keringen (jaren 80) zijn vrij robuust aangelegd. Gaan we schade vergoeden als we voldoen aan de norm?

Wateroverlastnorm voor grasland is 1:10 jaar, terwijl dit ongeveer 1:80 jaar voorkomt. De waterveiligheidsnorm van de kering is 1:200, terwijl de kering op ongeveer 1:300 is aangelegd. Wil je de norm opvullen?

Pieter Jelle Damste:

Bestuurlijk standpunt: niet aan de veiligheidsnorm tornen. Minimale norm is 1:200. Afgraven kering tot de norm verkeerd signaal richting omgeving, omdat keringen "recent" zijn aangelegd.

Combinaties zijn mogelijk met andere maatschappelijke opgaven; extra klimaatbuffer.

Mirjam Groot Zwaaffink:

Norm kan lager, het is aan het waterschap of ze dat willen doen.

Tom Grobbe:

Norm 1:200; maatregel kan zijn geen zandzakken neerleggen. Afgraven kering tot de norm verkeerd signaal richting omgeving, omdat keringen "recent" zijn aangelegd. Trendbreuk t.o.v. eerder uitgedragen boodschap. Nadenken over hoe je de boodschap gaat brengen, ook bij bestuurders.

Als je water gaat bergen in het gebied, houd je geen water meer over in de Vecht.

Bert Bijkerk:

Dijken zijn te robuust aangelegd (te hoog), maatregel afgraven tot de norm. In combinatie met toevoegen van sterkte: overstroombaarheid keringen zodat gebied gecontroleerd onderloopt. Geeft extra veiligheid tov nu. Dus mogelijk wat eerder, maar wel gecontroleerd overstromen.

Alette Lüchtenborg:

Geen onmogelijkheid. Er zijn andere voorbeelden in Nederland

Stroomgebied Nederland

Gebieden worden nu bemalen, maatregel kan zijn pompen uitzetten.

Sluit aan op Zoetwatervoorziening Oost-Nederland (ZON)

Meekoppelkans: verdrogingsproblematiek

Willem Seine:

Verdelen over het gehele gebied met LTO opnemen

Tom Grobbe:

Niets veranderen in het gebied; geen duikers vergroten, gemaalcapaciteit niet vergroten.

Elke Kunen:

Acceptatiegrens landbouw; wanneer overlopen? Inzicht geven in; hoogte waterkolom, duur van wateroverlast.

Creëer "sense of urgency" in gebieden bovenstrooms

Pieter Jelle Damste:

Alleen mogelijk in meekoppelkans zodat er ook een voordeel in zit voor de grondeigenaren

Maatregelen in stroomgebied Duitsland

In Duitsland is norm 1:100 voor stedelijk gebied, wij 1:10.000. Daardoor is de beleving anders, minder gevoel voor urgentie en lopen daardoor achter in de manier van denken. Duitsland is wel belangrijk omdat 2/3 van het stroomgebied van de Vecht in Duitsland ligt.

Genoemde mogelijk maatregelen: Grenstraktaat Duitsland en stand-still afspreken voor klimaatverandering.

Bert Bijkerk:

Reken ze nog niet mee, dan heb je later wat achter de hand

Bert Rozendaal:

Waar zit de angel wat betreft maatregelen in Duitsland? Als er geld is, is Duitsland een goede investering.

Ronde 2 - game changers

Game changer

Maatregelen in Duitsland lijken om politieke redenen helaas toch niet mogelijk te zijn

Zwolle – Dalfsen – Ommen – Hardenberg: maatregelen benedenstrooms
Weinig maatregelen in Ommen-Hardenberg. Is er nog ruimte om een steentje extra bij te dragen?

Gemeente Ommen-Hardenberg wil in beeld hebben welke mogelijkheden er zijn om watersysteemmaatregelen te combineren met andere gebiedsontwikkelingen.

Omslag van Ruimte voor de Vecht naar buiten. Hoe combineren met andere functies?

Het gaat een keer mis in de gebieden.
Oproep: doe dit gecontroleerd.
Effect in beeld brengen.

Game changer

De HWBP pot blijkt niet toereikend genoeg. De helft van de blokjes moet door de organisaties zelf worden gefinancierd.

Maatregelen in het stroomgebied van Nederland zijn toch al in ontwikkeling, gangbaar WB21 beleid. Deze maatregelen kunnen prima zelf worden gefinancierd.

Bij maatregel overloop Vechtdal wordt blokje weggehaald, omdat er geen financiële middelen zijn. Meer door HWBP financieren, kleiner deel zelf.

In "Ruimte voor de rivier 2" stelt het Rijk 75% financiering beschikbaar voor rieverruimingsmaatregelen voor de Maas en de Rijn. Waarom geen aanvraag doen voor de Vecht? Groene kleur blokjes wordt toegevoegd om deze financieringsstroom te visualiseren. Als de regio met een gezamenlijk verhaal gaat naar Den Haag, regionaal bod voor waterveiligheid.

Belangrijke kenvraag: "What's in it for me"
Worst voor de grondeigenaren en bewoners.
Aantrekkelijk maken; wenkend perspectief.

Kernvragen

Wat zijn de mogelijke meekoppelkansen?

Vechtpoort
Ruimte voor de Vecht
Ooibossen
Nevengeul Dalfsen
Zoetwatervoorziening Oost-Nederland
WB21
(oude) EHS herstellen

Wat zijn knelpunten?

Uitlegbaarheid aan het gebied. Zelfde norm maar vaker wateroverlast
Trendbreuk in beleidslijn tot nu toe (halfnatuurlijke laaglandrivier, veiligheid voorop)
Landbouw laaggelegen gebieden (acceptatie? duur?)
Normopvulling mogelijk?
Gebrek aan "sense of urgency" verder bij Dalfsen vandaan
Kade sterker en minder hoog

Tips/adviezen

Zwolle draagt flinke steen bij (ter voorkoming van negatief narratief maar ze kunnen het niet alleen.
Kijk ook naar de lange termijn --> 30 jaar de tijd nemen?
LTO/ Landbouw beter aanhaken

Triggers

Dalfsen	Aansluiten bij centrumvisie Dalfsen Gezamenlijk ontwerpen Actief benaderen
Landbouwers Hardenberg	Beheerafspraken landbouwers --> functies toekennen Aanhaken bij recreatie Lange termijn zekerheid in bedrijfsvoering/ aanpak verdroging